

DZIENNIK ZARZĄDZEN I ROZKAZÓW

KOMENDY GŁÓWNEJ STRAŻY POŻARNYCH

Warszawa, dnia 1 września 1987 r.

Nr 3

TREŚĆ:

Poz.:

Str.

UCHWAŁA ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZOŚCI PRACY

- 7 — nr 76 z dnia 20 maja 1987 r. zmieniająca uchwałę w sprawie organizacji ochrony przeciwpożarowej i określenia obowiązków oraz odpowiedzialności za stan zabezpieczenia przeciwpożarowego w spółdzielczości pracy 1

ZARZĄDZENIE SZEFA OBRONY CYWILNEJ KRAJU

- 8 — nr 10/OC z dnia 12 czerwca 1987 r. zmieniające zarządzenie w sprawie norm bezpłatnego wyżywienia junaków oraz wysokości równoważnika pieniężnego w zamian za to wyżywienie 2

ZARZĄDZENIE MINISTRA KOMUNIKACJI

- 9 — nr 34 z dnia 23 czerwca 1987 r. w sprawie organizacji ochrony przeciwpożarowej w resorcie komunikacji 2

INSTRUKCJA KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

- 10 — nr 1/87 z dnia 21 lipca 1987 r. w sprawie wychowania fizycznego i sportu w jednostkach ochrony przeciwpożarowej 8

WYTYCZNE KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

- 11 — nr 1/87 z dnia 1 lipca 1987 r. w sprawie zasad wydawania zaświadczeń o umiejętności prowadzenia i obsługi pojazdu pożarniczego uprzywilejowanego w ruchu 15

- AWIZA 17

7

UCHWAŁA NR 76 ZARZĄDU CENTRALNEGO ZWIĄZKU SPÓŁDZIELCZOŚCI PRACY

z dnia 20 maja 1987 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie organizacji ochrony przeciwpożarowej i określenia obowiązków oraz odpowiedzialności za stan zabezpieczenia przeciwpożarowego w spółdzielczości pracy

Na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z 12 czerwca 1975 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dziennik Ustaw nr 20, poz. 106) oraz art. 241 § 2 ustawy z 16 września 1982 r. — Prawo Spółdzielcze (Dziennik Ustaw nr 30, poz. 110) Zarząd Centralnego Związku Spółdzielczości Pracy uchwala, co następuje:

§ 1. W uchwale nr 88 Zarządu Centralnego Związku Spółdzielczości Pracy z 24 czerwca 1985 r. w sprawie organizacji ochrony przeciwpożarowej i określenia obowiązków oraz odpowiedzialności za stan zabezpieczenia przeciwpożarowego w spółdzielczości pracy (Biuletyn CZSP nr 12, poz. 35) po § 7 dodaje się § 7a i 7b w brzmieniu:

„7a. Sprawy stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz stopnia wykonywania uchwał,

wytycznych, zarządzeń, zaleceń i innych dyspozycji z zakresu ochrony przeciwpożarowej we wszystkich jednostkach organizacyjnych spółdzielczości pracy są przedmiotem lustracji Centralnego Związku Spółdzielczości Pracy.

7b. Wytyczne do czynności lustracyjnych z zakresu ochrony przeciwpożarowej ustalą dyrektorzy: Biura Lustracji i Zespołu Spraw Obronnych Centralnego Związku Spółdzielczości Pracy”.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Prezes Zarządu:
W. Sielanko

ZARZĄDZENIE NR 10/OC SZEFA OBRONY CYWILNEJ KRAJU

z dnia 12 czerwca 1987 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie norm bezpłatnego wyżywienia junaków oraz wysokości równoważnika pieniężnego w zamian za to wyżywienie

Na podstawie § 16 ust. 4 uchwały Nr 261 Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 1982 r. w sprawie oddziałów obrony cywilnej do odbywania zasadniczej służby w obronie cywilnej (Monitor Polski Nr 31, poz. 268) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Szefa Obrony Cywilnej Kraju Nr 10/OC z dnia 20 czerwca 1983 r. w sprawie norm bezpłatnego wyżywienia junaków oraz wysokości równoważnika pieniężnego w zamian za to wyżywienie, zmienionego zarządzeniami Nr 2/OC z dnia 6 marca 1984 r., Nr 5/OC z dnia 19 maja 1985 r., Nr 8/OC z dnia 25 lipca 1985 r., Nr 5/OC z dnia 23 maja 1986 r. i Nr 14/OC z dnia 2 października 1986 r., wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 1 ust. 1 liczbę „209” zastępuje się liczbą „236”;
- 2) § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Junakom nieskoszarowanym w zamian za wyżywienie przysługuje równoważnik pieniężny w wysokości:
 - 1) 236 zł za całodziennne wyżywienie,
 - 2) 118 zł za obiad,
 - 3) 59 zł za śniadanie lub kolację”.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania z mocą od dnia 1 kwietnia 1987 r.

W porozumieniu: Szef Obrony Cywilnej Kraju:
Minister Finansów: **T. Tuczapski**
B. Samojlik

ZARZĄDZENIE NR 34 MINISTRA KOMUNIKACJI

z dnia 23 czerwca 1987 r.

w sprawie organizacji ochrony przeciwpożarowej w resorcie komunikacji

Na podstawie art. 6 ust. 1 i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 20, poz. 106) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Zarządzenie dotyczy jednostek organizacyjnych nadzorowanych oraz podległych Ministerstwu Komunikacji, zwanych dalej „jednostkami organizacyjnymi”.

2. W przedsiębiorstwie „Polskie Koleje Państwowe” jednostkami organizacyjnymi w rozumieniu niniejszego zarządzenia są jednostki będące zakładami pracy, w rozumieniu przepisów o organizacji tego przedsiębiorstwa.

§ 2. Pracownicy jednostek organizacyjnych, niezależnie od zajmowanego stanowiska i pełnionej funkcji, zobowiązani są do:

- 1) zapobiegania powstawaniu pożarów,
- 2) udziału w akcjach ratowniczych, z zastrzeżeniem art. 1 ust. 2 ustawy o ochronie przeciwpożarowej z dnia 12 czerwca 1975 r.,
- 3) uczestniczenia w szkoleniach z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

§ 3. 1. Koordynację zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej w resorcie komunikacji sprawuje Główny Inspektor Ochrony Przeciwpózarowej, podległy wyznaczonemu podsekretnarzowi stanu.

2. Zakres działania Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpózarowej, ramowe zadania inspektoratów ochrony przeciwpożarowej oraz stanowisk pracy do spraw ochrony przeciwpożarowej określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 4. W Dyrekcji Generalnej Lotnictwa Cywil-

nego i w Generalnej Dyrekcji Dróg Publicznych sprawy ochrony przeciwpożarowej prowadzone są przez samodzielne stanowiska pracy do spraw ochrony przeciwpożarowej.

§ 5. W przedsiębiorstwie „Polskie Koleje Państwowe” sprawy ochrony przeciwpożarowej są prowadzone:

- 1) W Dyrekcji Generalnej — przez Inspektorat Ochrony Przeciwpózarowej PKP,
- 2) w dyrekcjach okręgowych kolei państwowych — przez okręgowe inspektoraty ochrony przeciwpożarowej,
- 3) w pozostałych jednostkach organizacyjnych — przez inspektoraty, samodzielne stanowiska pracy lub pracowników wyznaczonych do prowadzenia spraw ochrony przeciwpożarowej, stosownie do regulaminów organizacyjnych tych jednostek.

§ 6. W jednostkach organizacyjnych nie wymienionych w § 4 i 5 zapewnienie ochrony przeciwpożarowej należy do kierowników tych jednostek.

§ 7. Za zapewnienie ochrony przeciwpożarowej w Ministerstwie Komunikacji odpowiedzialny jest Departament Administracyjno-Gospodarczy.

§ 8. Szczegółowe zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej określają z uwzględnieniem § 9 ust. 4, regulaminy organizacyjne i zakresy obowiązków pracowników.

§ 9. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej zapewnia warunki ochrony przeciwpożarowej przy pomocy:

- a) funkcjonariuszy pożarnictwa,

b) odpowiednio przeszkolonych pracowników inżynieryjno-technicznych.

2. Liczbę i rodzaje stanowisk, na których powinni być zatrudnieni:

a) oficerowie i chorążowie pożarnictwa — ustala Główny Inspektor Ochrony Przeciwpowarowej w uzgodnieniu z Komendantem Głównym Straży Pożarnych oraz w porozumieniu z kierownikami właściwych jednostek organizacyjnych,

b) pracownicy inżynieryjno-techniczni (cywilni) prowadzący sprawy ochrony przeciwpowarowej — ustala kierownik jednostki organizacyjnej.

3. Pracownicy prowadzący sprawy ochrony przeciwpowarowej podlegają kierownikowi jednostki organizacyjnej lub jego zastępcy do spraw technicznych.

4. Szczegółowe zadania w zakresie ochrony przeciwpowarowej dla funkcjonariuszy pożarnictwa wyznaczają funkcjonariusze pożarnictwa wyższego szczebla.

§ 10. 1. Działalność jednostek organizacyjnych jest poddawana kontroli w zakresie ochrony przeciwpowarowej w trybie i na zasadach określonych w załączniku nr 2 do zarządzenia.

2. Funkcjonariusze pożarnictwa przeprowadzają kontrole stanu ochrony przeciwpowarowej jednoosobowo lub w zespołach kontrolnych na podstawie upoważnienia wydanego przez Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpowarowej.

§ 11. Kierownicy jednostek organizacyjnych (zakładów pracy) obowiązani są przestrzegać postanowień art. 8 ustawy o ochronie przeciwpowarowej, a w szczególności:

- 1) zapewnić odpowiednie środki na realizację zadań techniczno-prewencyjnych mających na celu stworzenie właściwych warunków ochrony przeciwpowarowej,
- 2) dokonywać okresowych ocen oraz opracowywać programy poprawy stanu ochrony przeciwpowarowej i zapewnić ich realizację,
- 3) uwzględniać w regulaminach organizacyjnych oraz w zakresach obowiązków pracowników sprawy ochrony przeciwpowarowej,
- 4) określać obowiązki i zakresy odpowiedzialności kierowników poszczególnych pionów, komórek organizacyjnych i służb za stan ochrony przeciwpowarowej,
- 5) powoływać w razie potrzeby komisje pożarowo-techniczne i pogotowia przeciwpowarowe,
- 6) powierzyć prowadzenie spraw ochrony przeciwpowarowej odpowiednio przeszkolonym pracownikom,
- 7) zapewnić szkolenie pracowników w zakresie ochrony przeciwpowarowej,
- 8) określać zagrożenie przeciwpowarowe i wybuchowe wynikające z prowadzonych w zakładach procesów technologicznych i stosowanych substancji oraz sposoby przeciwdziałania temu zagrożeniu,
- 9) zapewnić przestrzeganie przez pracowników przepisów i instrukcji przeciwpowarowych oraz wykonywanie nałożonych na nich zadań w tym zakresie; stosować odpowiednie formy

i środki oddziaływania w odniesieniu do tych pracowników, którzy swoim działaniem lub zaniedbaniem spowodują zagrożenie pożarowe,

- 10) wprowadzić odpowiednie bodźce materialne dla pracowników wyróżniających się w działalności na rzecz przeciwpowarowego zabezpieczenia miejsca pracy,
- 11) ustalać okoliczności i przyczyny powstałych pożarów lub wybuchów,
- 12) określać zasady bezpiecznego wykonywania na terenie zakładu prac z ogniem otwartym,
- 13) podejmować inne, niezbędne działania zmierzające do zapewnienia skutecznego zabezpieczenia przeciwpowarowego zakładu pracy.

§ 12. Kierownicy jednostek zaplecza naukowo-badawczego oraz zakładowych laboratoriów badawczych, poza obowiązkami wynikającymi z § 11, są zobowiązani do:

- 1) uwzględniania przy prowadzeniu prac badawczych zagadnień ochrony przeciwpowarowej, które powinny stanowić integralną część opracowania,
- 2) określania charakterystyk pożarowych i wybuchowych substancji palnych oraz materiałów występujących w procesach technologicznych i środkach transportu,
- 3) określania wymagań ochrony przeciwpowarowej przy opracowywaniu nowych rozwiązań technicznych oraz odpowiednich środków profilaktycznych,
- 4) określania technicznych zabezpieczeń przeciwpowarowych dla projektowanych procesów technologicznych i urządzeń technicznych,
- 5) udziału we wdrażaniu nowoczesnych urządzeń i systemów przeciwpowarowych opracowanych w ramach działalności badawczej.

§ 13. Kierownicy biur projektowych, poza obowiązkami wynikającymi z § 11, są zobowiązani do:

- 1) wykorzystywania w pracach projektowych danych charakteryzujących zagrożenie pożarowe i wybuchowe oraz wskazań dotyczących zabezpieczeń przed pożarami i wybuchami, opracowanych na etapie prac badawczych,
- 2) uwzględniania wymagań ochrony przeciwpowarowej podczas projektowania inwestycji i remontów,
- 3) zapewnienia opracowania projektu zabezpieczeń przeciwpowarowych na etapie założeń techniczno-ekonomicznych i projektów technicznych,
- 4) uwzględniania przy projektowaniu osiągnięć postępu technicznego, stwarzającego możliwość realizacji efektywnych i ekonomicznych przedsięwzięć z zakresu ochrony przeciwpowarowej,
- 5) zapewnienia prowadzenia stałej informacji dotyczącej obowiązujących w projektowaniu przepisów przeciwpowarowych.

§ 14. Kierownicy zakładów pracy będących w budowie są zobowiązani do:

- 1) zapewnienia wykonawstwa robót zgodnie z obowiązującymi przepisami przeciwpowarowymi oraz odpowiedniego zabezpieczenia prze-

ciwpożarowego obiektów stancwiących zaplecze budowy,

- 2) powołania koordynatora budowy do spraw ochrony przeciwpożarowej dla zapewnienia stałego nadzoru prewencyjnego oraz dopilnowania wykonawstwa zabezpieczeń przeciwpożarowych przewidzianych dla inwestycji,
- 3) zorganizowania szkolenia pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- 4) zapewnienia wykonawstwa przewidzianych dla inwestycji zabezpieczeń przeciwpożarowych i innych rozwiązań koniecznych dla zapewnienia ochrony przeciwpożarowej — zawartych w dokumentacji projektowej, przed oddaniem obiektów do eksploatacji,
- 5) podejmowania innych niezbędnych przedsięwzięć zmierzających do podwyższenia poziomu ochrony przeciwpożarowej zakładu pracy.

§ 15. Dyrektorzy szkół zawodowych resortu komunikacji są zobowiązani do:

- 1) zapewnienia bezpieczeństwa osobom przebywającym w obiektach szkolnych na wypadek pożaru, a w szczególności odpowiednich warunków ewakuacyjnych,
- 2) zapewnienia odpowiedniego wyposażenia obiektów w sprzęt i urządzenia przeciwpożarowe,
- 3) zapewnienia szkolenia pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- 4) powierzania spraw ochrony przeciwpożarowej odpowiednio przeszkolonemu pracownikowi szkoły,
- 5) przeprowadzania okresowych kontroli stanu

- ochrony przeciwpożarowej obiektów szkolnych i wydawania odpowiednich poleceń w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości,
- 6) wprowadzania do programów nauczania przedmiotów zawodowych, zagadnień ochrony przeciwpożarowej w zakresie ustalonym przez Zarząd Szkolenia Zawodowego.

§ 16. Odrębne przepisy określają zasady i tryb:

- 1) powoływania, wyposażenia w sprzęt oraz organizację wewnętrzną zakładowych zawodowych straży pożarnych,
- 2) stosunku służbowego, pełnienia służby, wynagradzania i umundurowania funkcjonariuszy pożarnictwa,
- 3) nadawania stopni służbowych funkcjonariuszom pożarnictwa,
- 4) pełnienia służby operacyjno-technicznej przez funkcjonariuszy pożarnictwa,
- 5) wykonywania zadań związanych z obronnością kraju.

§ 17. Traci moc zarządzenie Nr 109 Ministra Komunikacji z dnia 21 lipca 1976 r. w sprawie zasad organizacji ochrony przeciwpożarowej i określenia obowiązków i odpowiedzialności za stan zabezpieczenia przeciwpożarowego w resorcie komunikacji (Dz. Urz. MK Nr 22, poz. 201 i z 1983 r. Nr 1 poz. 95).

§ 18. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1987 r.

Minister Komunikacji
J. Kamiński

Załączniki do zarządzenia nr 34 Ministra Komunikacji z dnia 23 czerwca 1987 r. (poz. 9)

Załącznik nr 1

ZAKRES DZIAŁANIA GŁÓWNEGO INSPEKTORA OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ ORAZ RAMOWE ZADANIA INSPEKTORATÓW OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ I STANOWISK PRACY DO SPRAW OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

1. Do zakresu działania Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej należy:

- 1) ogólne fachowe kierownictwo i zwierzchni nadzór nad działalnością jednostek organizacyjnych w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- 2) nadzór nad organizacją i funkcjonowaniem resortowej służby ochrony przeciwpożarowej, współdziałaniem tej służby z innymi jednostkami resortowym oraz terenowymi komendami straży pożarnych, w szczególności w zakresie ratowniczych działań interwencyjnych,
- 3) prowadzenie spraw kadrowych funkcjonariuszy pożarnictwa zajmujących stanowiska przewidziane dla oficerów i chorążych pożarnictwa,
- 4) opracowywanie i uzgadnianie programów szkolenia, ustalanie zasad organizacji szkolenia pracowników w zakładach pracy oraz szkolenie kadry kierowniczej i pracowników prowadzących sprawy ochrony przeciwpożarowej w zakładach pracy, a także sprawowanie nadzoru nad realizacją szkolenia,

- 5) organizowanie szkolenia doskonalącego dla oficerów pożarnictwa, branżowych specjalistów ochrony przeciwpożarowej oraz projektantów zabezpieczeń przeciwpożarowych,
- 6) inicjowanie oraz opracowywanie resortowych przepisów przeciwpożarowych,
- 7) wprowadzanie przepisów i norm przeciwpożarowych oraz ogólny nadzór nad ich stosowaniem,
- 8) analizowanie stanu ochrony przeciwpożarowej w jednostkach organizacyjnych oraz przedstawianie odpowiednich wniosków w tym zakresie kierownictwu resortu,
- 9) ustalanie podstawowych kierunków przeciwpożarowej działalności prewencyjnej i kontrola realizacji wydawanych w tym zakresie poleceń,
- 10) opiniowanie systemów technicznych zabezpieczeń przeciwpożarowych inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki narodowej oraz dużym zagrożeniu pożarowym,
- 11) inicjowanie i nadzór nad wdrażaniem postę-

pu technicznego w przeciwpożarowym zabezpieczeniu jednostek organizacyjnych,

- 12) inspirowanie prac naukowo-badawczych w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla potrzeb jednostek organizacyjnych,
- 13) organizowanie informacji naukowo-technicznej oraz doradztwa technicznego w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla potrzeb resortu,
- 14) opiniowanie wniosków o odstępstwa od przepisów przeciwpożarowych,
- 15) współdziałanie z właściwymi komórkami organizacyjnymi Ministerstwa Komunikacji w zakresie regulowania zasad ochrony przeciwpożarowej,
- 16) współdziałanie z instytucjami państwowymi i organizacjami społecznymi w zakresie przygotowania resortowej służby ochrony przeciwpożarowej do wykonywania zadań w ramach obrony cywilnej,
- 17) udział w konferencjach, naradach i komisjach dotyczących ochrony przeciwpożarowej w resorcie oraz organizowanie narad instruktażowych z podległymi jednostkami służby ochrony przeciwpożarowej,
- 18) udział w ważniejszych akcjach ratowniczych w resorcie, jak również w pracach komisji popożarowych (powypadkowych) powołanych przez Ministra Komunikacji,
- 19) prowadzenie ewidencji i analiz pożarów w jednostkach organizacyjnych,
- 20) opiniowanie wniosków w sprawie zakupu sprzętu ratowniczo-gaśniczego oraz urządzeń pożarniczych z importu,
- 21) współdziałanie z Komendą Główną Straży Pożarnych oraz z właściwymi terytorialnie komendami straży pożarnych.

2. Do zakresu działania inspektoratów ochrony przeciwpożarowej należy w szczególności:

- 1) koordynacja i kontrola realizacji zadań ochrony przeciwpożarowej, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz wytycznymi i poleceniami służbowymi nadrzędnych organów służby ochrony przeciwpożarowej,
- 2) nadzór i koordynacja działania kolejowej służby ochrony przeciwpożarowej oraz współdziałania tej służby z innymi jednostkami kolejowymi i terenowymi jednostkami ochrony przeciwpożarowej,
- 3) opiniowanie projektów kolejowych przepisów (regulaminów, instrukcji) przeciwpożarowych,
- 4) opracowywanie wytycznych dotyczących szkolenia pożarniczego, opracowywanie programów oraz nadzór nad tym szkoleniem,
- 5) prowadzenie szkolenia informacyjnego dla pracowników oraz dokumentacji w tym zakresie,
- 6) przeprowadzanie kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej i przestrzegania przepisów przeciwpożarowych; ustalanie trybu usuwania stwierdzonych nieprawidłowości,
- 7) analizowanie akcji ratowniczo-gaśniczych i skuteczności działania jednostek służby ochrony przeciwpożarowej podczas katastrof i awa-

rii kolejowych; udział w dużych akcjach ratowniczo-gaśniczych w PKP oraz dochodzeniach powypadkowych i popożarowych,

- 8) opracowywanie wniosków i opinii w sprawach kadrowych funkcjonariuszy pożarnictwa,
- 9) organizowanie i wdrażanie w przedsiębiorstwie PKP postępu technicznego w przeciwpożarowym zabezpieczeniu przewozów kolejowych oraz taboru, obiektów i urządzeń; organizowanie wymiany krajowych i zagranicznych doświadczeń i osiągnięć w tej dziedzinie oraz inspirowanie prac naukowo-badawczych dla potrzeb kolei,
- 10) prowadzenie prac w zakresie obrony cywilnej, a w szczególności ratownictwa technicznego,
- 11) udział w organizowaniu i prowadzeniu informacji technicznej dotyczącej problematyki przeciwpożarowej oraz działalności popularyzacyjno-propagandowej w tej dziedzinie,
- 12) opiniowanie pod względem zabezpieczenia przeciwpożarowego dokumentacji projektowej budownictwa specjalnego i taboru kolejowego oraz udział w przekazywaniu do eksploatacji większych obiektów i urządzeń kolejowych,
- 13) opiniowanie i konsultowanie programów i planów inwestycyjnych w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz planowanie ilości i rodzaju środków transportu, urządzeń przeciwpożarowych, sprzętu ratowniczego, gaśniczego i ochronnego, stanowiącego wyposażenie podstawowe kolejowych jednostek służby ochrony przeciwpożarowej,
- 14) prowadzenie ewidencji i analizy pożarów oraz sporządzanie sprawozdawczości w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- 15) współpraca z komórkami organizacyjnymi w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- 16) opracowywanie okresowych analiz i informacji o stanie zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz zgłaszanie potrzeb i wniosków dotyczących stanu ochrony przeciwpożarowej,
- 17) realizacja innych zadań, zgodnie z obowiązującymi przepisami i wytycznymi nadrzędnych organów służby ochrony przeciwpożarowej.

3. Do zakresu działania stanowisk pracy do spraw ochrony przeciwpożarowej należy w szczególności:

- 1) realizacja zadań w zakresie przeciwpożarowego zabezpieczenia zakładu zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz wytycznymi Ministerstwa Komunikacji,
- 2) prowadzenie działalności prewencyjnej, a w szczególności:
 - a) prowadzenie okresowych i doraźnych kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej w obiektach zakładu,
 - b) zgłaszanie kierownictwu zakładu potrzeb i wniosków dotyczących poprawy stanu ochrony przeciwpożarowej,
 - c) inicjowanie działalności i udział w pracach komisji pożarowo-technicznej,

- d) organizowanie lub współdziałanie w szkoleniu i doskonaleniu pracowników zakładu pracy w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- 3) przedkładanie kierownictwu zakładu wniosków o ukaranie pracowników odpowiedzialnych za sprawy ochrony przeciwpożarowej, w przypadku stwierdzenia braku właściwego nadzoru nad przestrzeganiem obowiązujących przepisów przeciwpożarowych i instrukcji technologicznych przez podległy personel,
- 4) organizowanie działalności propagandowo-uświadamiającej w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- 5) sprawowanie nadzoru nad prawidłowością rozmieszczenia, stanem gotowości oraz konserwacją sprzętu i urządzeń przeciwpożarowych, prawidłowym wyznaczeniem, oznakowaniem i utrzymaniem dojazdów pożarowych, środków łączności, alarmowania, punktów czerpania wody do celów gaśniczych itp.,
- 6) aktualizowania instrukcji alarmowania na wypadek pożaru oraz współudział w aktualizacji operacyjnych planów obrony przeciwpożarowej,
- 7) współdziałanie z właściwymi służbami w zakresie ustalania warunków ochrony przeciwpożarowej podczas magazynowania i transportu materiałów oraz prowadzeniu procesów technologicznych, prac pożarowo niebezpiecznych, remontów, prac modernizacyjnych, adaptacyjnych i innych,
- 8) organizowanie i inicjowanie działalności zakładowej ochotniczej (obowiązkowej) straży pożarnej, pogotowia przeciwpożarowego oraz sprawowanie fachowego nadzoru nad ich działalnością,
- 9) inicjowanie i organizowanie konferencji lub narad w sprawach ochrony przeciwpożarowej zakładu przy współudziale organizacji społeczno-politycznych,
- 10) udział w komisjach oceny projektów inwestycyjnych budowy, przebudowy lub modernizacji obiektów i urządzeń oraz udział w komisjach odbioru,
- 11) współudział w opracowywaniu i aktualizacji zakładowego regulaminu organizacyjnego w części dotyczącej ochrony przeciwpożarowej,
- 12) udział w opracowywaniu zarządzeń i wytycznych dotyczących zagadnień ochrony przeciwpożarowej (np. zasad wykonywania na terenie zakładu prac z ogniem otwartym, wyznaczenia miejsc palenia tytoniu, zaopatrzenia budynków i innych obiektów zakładu w podręczny sprzęt gaśniczy itp.),
- 13) analizowanie wspólnie ze służbami technicznymi przyczyn zaistniałych pożarów i ich skutków oraz przedstawianie kierownictwu zakładu odpowiednich wniosków,
- 14) współdziałanie w przygotowaniu zakładu do potrzeb obrony cywilnej w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- 15) współpraca z właściwymi terytorialnie komendami straży pożarnych.

Załącznik nr 2

WYTYCZNE W SPRAWIE ZASAD, ZAKRESU I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA WEWNĘTRZNYCH KONTROLI STANU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ W JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH RESORTU KOMUNIKACJI

1. Kontrole stanu ochrony przeciwpożarowej należy przeprowadzać we wszystkich obiektach jednostek organizacyjnych.

2. Kontrolą należy objąć będące w posiadaniu zakładu budynki, instalacje technologiczne oraz zbiorniki paliw poza budynkami, składowiska, wiaty, drogi, środki transportu itp., a także hotele pracownicze, szkoły, przedszkola, żłobki, ośrodki kolonijne, czasowe i sanatoryjne, przychodnie zdrowia oraz środki transportu.

3. Kontrola stanu ochrony przeciwpożarowej polega na przeprowadzeniu wizji lokalnej obiektów, sprawdzeniu zachowania warunków bezpieczeństwa osób i mienia, zbadania przestrzegania przepisów z zakresu ochrony przeciwpożarowej, sprawdzeniu dokumentów związanych z zakresem kontroli oraz sporządzeniu protokołu z kontroli.

4. Częstotliwość przeprowadzania kontroli powinna być uzależniona od:

- 1) zagrożenia pożarowego obiektu,
- 2) znaczenia obiektu dla funkcjonowania zakładu,
- 3) liczby zatrudnionych w danym obiekcie,
- 4) wielkości zakładu oraz ilości obiektów przewidzianych do kontroli.

5. Obiekty o dużym zagrożeniu pożarowym (za-

liczone do I i II kategorii niebezpieczeństwa pożarowego) powinny być kontrolowane nie rzadziej niż raz na kwartał, natomiast pozostałe obiekty co najmniej raz na rok.

6. Kontrole, o których mowa w ust. 1 przeprowadzają pracownicy prowadzący sprawy ochrony przeciwpożarowej w oparciu o roczny plan kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej obiektów zakładu, zatwierdzony przez kierownika jednostki organizacyjnej.

7. Przeprowadzający kontrolę powinien być uprawniony do:

- 1) żądania informacji i wyjaśnień w zakresie objętych kontrolą od osób zarządzających kontrolowanymi obiektami i pracujących na ich terenie,
- 2) wglądu w dokumentację związaną z ochroną przeciwpożarową lub mającą na nią wpływ,
- 3) wydawania doraźnych poleceń mających na celu usunięcie usterek o charakterze porządkowym.

8. Kontrole stanu ochrony przeciwpożarowej należy przeprowadzać w obecności osoby zarządzającej kontrolowanym obiektem (np. kierownika oddziału, wydziału itp.) lub osoby przez niego

upoważnionej. Odmowa udziału w czynnościach kontrolnych nie powinna stanowić przeszkody w ich przeprowadzeniu.

9. Plan kontroli, o którym mowa w ust. 6 powinien być sporządzony i zatwierdzony przed rozpoczęciem roku, którego dotyczy.

10. W planie kontroli należy określić:

- 1) nazwę obiektu przewidzianego do kontroli,
- 2) planowany termin kontroli,
- 3) osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie kontroli.

11. Z realizacji rocznego planu kontroli powinno być sporządzone sprawozdanie w terminie do końca stycznia roku następnego.

12. Podczas kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej należy sprawdzić:

- 1) wykonanie zarządzeń i poleceń wydanych w wyniku wcześniejszych kontroli,
- 2) stan zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektu, a w szczególności:
 - a) warunki budowlane (odporność ogniową i stopień zapalności elementów konstrukcji budowlanych, odległości między obiektami, podział na strefy pożarowe, wystrój wnętrz itp.) i ewakuacyjne (stan dróg i wyjść ewakuacyjnych),
 - b) stan dojazdów pożarowych do zakładu i obiektów na terenie zakładu,
 - c) dostęp do budynków, urządzeń i instalacji technologicznych i przeciwpożarowych oraz sprzętu gaśniczego,
 - d) stan instalacji i urządzeń technologicznych, elektrycznych, ogrzewczych, mechanicznych, wentylacyjnych, kanalizacyjnych, odgromowych i uziemiających,
 - e) stan techniczny zbiorników z cieczami palnymi, ich armatury i obwałowań,
 - f) stan techniczny środków transportu,
 - g) przestrzeganie ustaleń instrukcji technologicznych (w szczególności przy procesach pożarowo niebezpiecznych), instrukcji obsługi maszyn i urządzeń oraz obowiązujących w zakładzie zarządzeń i instrukcji przeciwpożarowych,
 - h) prawidłowość przewozu, składowania i magazynowania surowców, materiałów i wyrobów gotowych w zależności od ich własności fizykochemicznych, wartości i zapalności oraz przy uwzględnieniu obowiązującej technologii składowania (magazynowania),
 - i) gospodarkę odpadami palnymi,
 - j) porządek w pomieszczeniach produkcyjnych, magazynowych i pomocniczych oraz na terenie zakładu,
 - k) stan urządzeń pożarniczych (gaśniczych, alarmowych, zbiorników wody ppoż. itp.) i zabezpieczających,
 - l) rozmieszczenie i stan gotowości podręcznego sprzętu gaśniczego.
- 3) przygotowanie zakładu do działań operacyjnych straży pożarnych (zaopatrzenie w wodę i ewentualnie inne środki gaśnicze, system łączności ze strażą pożarną itp.),

4) stan przeszkolenia pracowników z zakresu ochrony przeciwpożarowej, a w szczególności:

- a) znajomość zagrożeń pożarowych i wybuchowych występujących na danym stanowisku pracy oraz sposobów zapobiegania tym zagrożeniom,
- b) umiejętność obsługi urządzeń gaśniczych, alarmowych i zabezpieczających — znajdujących się w rejonie stanowiska pracy,
- c) znajomość zasad postępowania na wypadek pożaru, w tym również sposobu użycia podręcznego sprzętu gaśniczego.

5) stan realizacji planu poprawy warunków ochrony przeciwpożarowej zakładu,

6) realizację zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej przez komórki i osoby wyznaczone do ich wykonywania w zakładowym regulaminie organizacyjnym i pracowniczych zakresach czynności.

13. W zależności od specyfiki kontrolowanego obiektu, charakteru kontroli oraz istniejących potrzeb, kontrolą powinny być objęte wszystkie lub tylko niektóre z zagadnień.

14. Po dokonaniu wizji lokalnej obiektu i sprawdzeniu odpowiednich dokumentów kontrolujący powinien omówić jej wyniki z kierownikiem jednostki kontrolowanej, a następnie sporządzić protokół z kontroli.

15. Protokół powinien określać fakty stanowiące podstawę do oceny działalności jednostki kontrolowanej w badanym okresie, a w szczególności konkretne nieprawidłowości i uchybienia, ich przyczyny i skutki oraz osoby odpowiedzialne, jak również osiągnięcia i przykłady godne upowszechnienia oraz osoby, które przyczyniły się do nich w sposób szczególny.

16. Protokół powinien zawierać ponadto:

- 1) zastrzeżenie, że służy tylko do użytku służbowego,
- 2) nazwę jednostki kontrolowanej w jej pełnym brzmieniu, jej adres oraz nazwę organu sprawującego bezpośredni nadzór,
- 3) datę rozpoczęcia i zakończenia kontroli, z wymienieniem ewentualnych przerw w kontroli,
- 4) stopień służbowy, imię i nazwisko osoby (osób) kontrolującej oraz numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli,
- 5) określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą,
- 6) imię i nazwisko kierownika jednostki kontrolowanej i okres jego zatrudnienia w tej jednostce,
- 7) wzmiankę o sporządzonych protokołach dodatkowych, odpisach, wyciągach itp.,
- 8) spis załączników stanowiących część składową protokołu,
- 9) wzmiankę o poinformowaniu kierownika jednostki kontrolowanej o przysługujących mu uprawnieniach przewidzianych w ust. 18 oraz — w miarę potrzeby — o ewentualnych zastrzeżeniach do treści protokołu,
- 10) dane o liczbie egzemplarzy sporządzonego protokołu.

17. Protokół kontroli podpisują kontrolujący i kierownik jednostki kontrolowanej.

18. Jeżeli przed podpisaniem protokołu kontroli kierownik jednostki kontrolowanej zgłasza zastrzeżenia co do jego treści, kontrolujący dodatkowo bada zasadność tych zastrzeżeń i w uzasadnionych przypadkach uzupełnia lub koryguje protokół.

19. Jeżeli kierownik jednostki kontrolowanej odmawia podpisania protokołu kontroli, jest obowiązany złożyć pisemne wyjaśnienie przyczyn odmowy.

20. Protokół kontroli, którego podpisania odmówił kierownik jednostki kontrolowanej, podpisuje kontrolujący czyniąc w protokole wzmiankę o odmowie podpisania protokołu oraz dołączając złożone przez kierownika wyjaśnienie, o którym mowa w ust. 19.

21. Odmowa podpisania protokołu nie stanowi przeszkody do wszczęcia postępowania pokontrolnego.

22. Egzemplarz protokołu otrzymują:

- 1) kierownik jednostki kontrolowanej,
- 2) kierownik jednostki nadrzędnej,
- 3) kontrolujący.

23. W razie nie stwierdzenia uchybień w zakresie ochrony przeciwpożarowej w jednostce kontrolowanej, zamiast protokołu sporządza się krótką notatkę podając w niej wynik kontroli. Notatkę doręcza się kierownikowi jednostki kontrolowanej.

24. W razie stwierdzenia w toku kontroli istot-

nych nieprawidłowości i uchybień w zakresie ochrony przeciwpożarowej, organ sprawujący nadzór nad jednostką kontrolowaną, w terminie 14 dni od otrzymania protokołu, kieruje do tej jednostki wystąpienie pokontrolne.

25. Wystąpienie pokontrolne powinno zawierać zwięzły opis wyników kontroli, ze wskazaniem źródeł i przyczyn stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień, ich rozmiarów, osób odpowiedzialnych za ich powstanie, wnioski i zalecenia zmierzające do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

26. W przypadkach uzasadnionych wynikami kontroli wystąpienie pokontrolne powinno również zawierać wnioski o pociągnięcie do określonej prawem odpowiedzialności, a w przypadkach szczególnych zaniedbań w zakresie ochrony przeciwpożarowej — wnioski o odwołanie lub zwolnienie z zajmowanych stanowisk osób odpowiedzialnych za ujawnione nieprawidłowości, a także o wszczęcie postępowania o odszkodowanie w stosunku do osób odpowiedzialnych za wyrządzoną szkodę.

27. Wystąpienie pokontrolne otrzymuje kierownik jednostki kontrolowanej oraz organ samorządu,

28. Kierownik jednostki kontrolowanej, w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego zawiadamia jednostkę nadrzędną o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania.

10

INSTRUKCJA NR 1/87 KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 21 lipca 1987 r.

w sprawie wychowania fizycznego i sportu w jednostkach ochrony przeciwpożarowej

Na podstawie § 2 pkt 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 1975 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Komendanta Głównego Straży Pożarnych (Dz. U. Nr 33, poz. 180) ustala się, co następuje:

Rozdział 1

ZASADY OGÓLNE

Wychowanie fizyczne jest integralną częścią doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy pożarnictwa i stanowi istotny element wyszkolenia pożarniczego.

Umiejętności sportowe, prawidłowe nawyki ruchowe oraz refleks, szybkość i opanowanie nabyte w procesie wychowania fizycznego, przyczyniają się do bardziej skutecznego prowadzenia akcji ratowniczych.

Sprawność i kondycja fizyczna funkcjonariuszy pożarnictwa ma bardzo istotny wpływ na zmniejszenie ilości wypadków w czasie prowadzenia akcji ratowniczych. Dlatego też dbałość o wszech-

stronny rozwój fizyczny jest jednym z podstawowych zadań wymagających szczególnej uwagi w procesie doskonalenia.

Funkcja wychowania fizycznego w jednostkach ochrony przeciwpożarowej ma również istotny wpływ na integrację środowiska pożarniczego, większą zdrowotność funkcjonariuszy pożarnictwa, a także wywiera pośredni wpływ na zmniejszenie absencji i fluktuacji kadr.

§ 1. 1. Niniejsza instrukcja:

- 1) ustala system wychowania fizycznego i sportu w jednostkach ochrony przeciwpożarowej i obowiązuje funkcjonariuszy pożarnictwa, junaków odbywających zasadniczą służbę w oddziałach obrony cywilnej działających przy komendach wojewódzkich straży pożarnych, słuchaczy ośrodków szkolenia pożarniczego oraz kandydatów na funkcjonariuszy pożarnictwa, zwanych dalej „funkcjonariuszami pożarnictwa”,
- 2) obejmuje całokształt zamierzeń fizyczno-wychowawczych związanych z kształtowaniem — w ramach szkolenia doskonalącego — biolo-

gicznych podstaw osobowości funkcjonariusza pożarnictwa,

3) określa:

- cele i zadania wychowania fizycznego w jednostkach ochrony przeciwpożarowej,
- organizację, planowanie i metodykę pracy fizyczno-wychowawczej w jednostkach ochrony przeciwpożarowej,
- wymagania i normy sprawności fizycznej dla funkcjonariuszy pożarnictwa.

2. Normy sprawności fizycznej określone w niniejszej instrukcji, nie dotyczą kobiet — funkcjonariuszy pożarnictwa.

3. Strukturę organizacyjną wychowania fizycznego w jednostkach ochrony przeciwpożarowej określa załącznik nr 1 do instrukcji.

§ 2. Komendanci jednostek ochrony przeciwpożarowej obowiązani są do:

- właściwego planowania, organizacji i systematycznego prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego,
- powołania oraz zapewnienia wysokiego poziomu przygotowania metodycznego i osobistej sprawności fizycznej instruktorów wychowania fizycznego i sportu,
- zapewnienia obiektów i sprzętu do prowadzenia zajęć oraz dbania o należyte ich wykorzystywanie. Wykaz podstawowego sprzętu sportowego określa załącznik nr 10 do instrukcji,
- zapewnienia opieki lekarskiej nad stanem zdrowia funkcjonariuszy pożarnictwa,
- systematycznego kontrolowania realizacji całości zadań wychowania fizycznego,
- znajomości stopnia sprawności fizycznej funkcjonariuszy pożarnictwa jednostki.

Rozdział 2

CELE I ZADANIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO W JEDNOSTKACH OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

§ 3. Celem wychowania fizycznego jest:

- zapewnienie wszechstronnego rozwoju organizmu,
- kształtowanie cech psychicznych, nawyków ruchowych oraz zdolności i umiejętności przystosowawczych,
- zwiększenie zdrowotności,
- zapewnienie funkcjonariuszom pożarnictwa czynnego odpoczynku (rekreacji) oraz regeneracji sił fizycznych i psychicznych po zajęciach szkoleniowych i akcjach ratowniczych.

§ 4. 1. Zadaniem wychowania fizycznego jest:

- przygotowanie funkcjonariuszy pożarnictwa do znoszenia trudów i niewygód w warunkach zmuszających do maksymalnego wysiłku fizycznego,
- doskonalenie hartu poprzez uodpornienie organizmu na zmęczenie, kształtowanie odwagi i wyrabianie nawyków dyscypliny w zakresie wykonywania zadań,

- kształtowanie cech psychicznych funkcjonariuszy pożarnictwa (zdecydowanie, poświęcenie, inicjatywa i poczucie odpowiedzialności),
- kształtowanie cech motorycznych funkcjonariuszy pożarnictwa (wytrzymałość, szybkość i zwinność),
- nauka i doskonalenie pływania.

2. Zadania wychowania fizycznego dla poszczególnych grup wiekowych funkcjonariuszy pożarnictwa:

Grupa wiekowa	Zadania ogólne	Zadania szczegółowe
I — do 28 lat	— wszechstronny rozwój organizmu	— doskonalenie hartu
II — od 29 do 34 lat	— adaptacja organizmu do potrzeb i wymagań służby	— zwiększenie odporności organizmu na wpływ czynników związanych z warunkami i charakterem służby, — kształtowanie odporności psychicznej
III — od 35 do 40 lat	— specjalizacja ruchowa	— kształtowanie cech i umiejętności specjalistycznych, — wyrabianie nawyków higieny
IV — od 41 do 45 lat	— zwiększenie zdrowotności	— utrzymywanie sprawności fizycznej, — uodpornienie organizmu na wpływ niekorzystnych czynników służby
V — od 46 do 50 lat	— zapobieganie procesom inwolucji	— zapewnienie odnowy sił fizycznych i psychicznych, — zwalnianie procesów starzenia
VI — od 50 lat wzwyż		— dostosowanie wysiłku fizycznego do funkcji, zadań i możliwości, — utrzymywanie w sprawności aparatu ruchowego, — utrzymywanie sprawności fizycznej, — zwalnianie procesów starzenia

Rozdział 3

PLANOWANIE I ORGANIZACJA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

§ 5. Programowaniem, planowaniem i realizacją procesu wychowania fizycznego w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, kieruje służba (stanowisko pracy) prowadząca sprawy szkolenia pożarniczego.

Do zadań z zakresu wychowania fizycznego w jednostkach ochrony przeciwpożarowej w szczególności należy:

— opracowywanie programów szkolenia z zakresu wychowania fizycznego funkcjonariuszy pożarnictwa,

- przeprowadzanie sprawdzianów sprawności fizycznej oraz organizacja zajęć z wychowania fizycznego i sportu,
- organizowanie instruktażu oraz zajęć instruktorsko-metodycznych i pokazowych,
- systematyczne kontrolowanie w jednostkach zajęć programowych z wychowania fizycznego i porannej zaprawy fizycznej,
- organizowanie zawodów sportowych,
- kierowanie zdobywaniem Pożarniczej Odznaki Sprawności Fizycznej i kart pływackich,
- prowadzenie testów sprawności fizycznej,
- realizowanie kalendarza imprez sportowych,
- organizowanie mistrzostw w sporcie pożarniczym,
- bieżące prowadzenie w miejscu widocznym i ogólnie dostępnym tablicy współzawodnictwa sportowego oraz ewidencji rekordów w sporcie pożarniczym,
- dbanie o stan techniczny bazy szkoleniowej i jej unowocześnianie,
- uczestnictwo i udział w organizowaniu rekreacji ruchowej,
- współpraca z lokalnymi władzami sportowymi w zakresie kultury fizycznej i turystyki.

§ 6. 1. Zajęcia z wychowania fizycznego i sportu planuje się określając liczbę godzin na poszczególne tematy wychowania fizycznego przy uwzględnieniu aktualnych środków i warunków.

2. W planach doskonalenia zawodowego i rozkładzie zajęć należy przewidzieć:

- 1) codziennie:
 - a) poranną zaprawę fizyczną,
 - b) jedno z wybranych zajęć z wychowania fizycznego lub trening sportowy,
- 2) tygodniowo:
 - a) zajęcia z wychowania fizycznego dla całego stanu jednostki,
 - b) zajęcia sportowe,
- 3) miesięcznie:
 - a) zajęcia z poszczególnych tematów wychowania fizycznego,
 - b) zajęcia instruktorsko-metodyczne i odprawy szkoleniowo-metodyczne dla instruktorów wychowania fizycznego i sportu,
 - c) zawody sportowe, turnieje, sprawdziany itp.,
- 4) rocznie:
 - a) główne cele i zadania w zakresie wychowania fizycznego przewidzianego w niniejszej instrukcji oraz w programie rozwoju kultury fizycznej w jednostce ochrony przeciwpożarowej,
 - b) realizację programu wychowania fizycznego (wszystkie tematy),
 - c) próby sprawności fizycznej,
 - d) zawody sportowe,
 - e) udział w mistrzostwach w sporcie pożarniczym wyższego szczebla.

3. W planach, o których mowa w § 6 ust. 2 należy przestrzegać następujących zasad:

- 1) nie planować ćwiczeń bezpośrednio przed i po

posiłkach (przerwa powinna wynosić co najmniej 2 godz.),

- 2) zajęcia z wychowania fizycznego i sportu rozłożyć równomiernie na poszczególnych zmianach służbowych.

§ 7. 1. Instruktorzy wychowania fizycznego i sportu zwani dalej „instruktorami”:

- 1) prowadzą programowe zajęcia z wychowania fizycznego i sportu na każdej zmianie służbowej,
- 2) prowadzą poranną zaprawę fizyczną,
- 3) organizują w jednostce ochrony przeciwpożarowej kąciki ćwiczeń, wyposażone w odpowiedni sprzęt sportowy,
- 4) organizują zawody sportowe, turnieje,
- 5) organizują próby zdobywania Pożarniczej Odznaki Sprawności Fizycznej,
- 6) organizują i przeprowadzają testy sprawności fizycznej.

2. Instruktorzy obowiązani są do:

- 1) znajomości wpływu ćwiczeń fizycznych na organizm człowieka,
- 2) prawidłowego i dokładnego pokazu ćwiczenia oraz krótkiego i przystępnego objaśnienia,
- 3) właściwego organizowania i przeprowadzania zajęć,
- 4) znajomości stopnia sprawności fizycznej i stanu zdrowia ćwiczących,
- 5) przestrzegania wymagań sanitarnohigienicznych i bezpieczeństwa podczas zajęć.

3. Zajęcia z wychowania fizycznego należy organizować w grupach szkoleniowych w zależności od stanu liczebnego jednostki ochrony przeciwpożarowej.

4. Dla potrzeb wychowania fizycznego rok szkoleniowy dzieli się na dwa okresy:

- 1) letni — od 1 kwietnia do 30 września,
- 2) zimowy — od 1 października do 31 marca z tym, że miesiące kwiecień i październik są okresami przejściowymi. W miesiącach tych przeprowadza się obowiązkowe testy okresowe (w kwietniu testy za okres zimowy, a w październiku za okres letni).

5. Na zajęcia z wychowania fizycznego i sportu należy przeznaczać co najmniej następującą liczbę godzin w skali rocznej:

- 1) dla funkcjonariuszy pożarnictwa pełniących służbę w systemie codziennym — 104 godziny (raz w tygodniu po 2 godziny),
- 2) dla funkcjonariuszy pożarnictwa pełniących służbę w systemie zmianowym — zajęcia codzienne w wymiarze co najmniej 1 godziny,
- 3) niedziele i święta należy wykorzystać na organizację zawodów, doraźnych sprawdzianów, turniejów itp.

6. Zakres i treść wychowania fizycznego dla funkcjonariuszy pożarnictwa określają:

- 1) testy sprawności fizycznej,
- 2) programy szkolenia i doskonalenia dotyczące poszczególnych tematów,
- 3) ćwiczenia, gry, sport, rekreacja,
- 4) wymagania w zakresie sprawności fizycznej,
- 5) zasady oceny.

Rozdział 4

TEORIA I METODYKA PROWADZENIA
ZAJĘĆ Z WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

§ 8. 1. Celem zajęć z teorii wychowania fizycznego jest nauczanie podstawowych zasad organizacji, metodyki i higieny wychowania fizycznego oraz fizjologii wysiłku.

2. Zajęcia z teorii wychowania fizycznego prowadzi się w formie wykładów, z wykorzystaniem odpowiednich materiałów poglądowych. Wykłady należy traktować jako teoretyczne przygotowanie instruktorów wychowania fizycznego i sportu do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego.

3. Zakres wykładów z teorii wychowania fizycznego obejmuje:

- 1) rolę i zadania wychowania fizycznego w systemie wychowania i szkolenia funkcjonariuszy pożarnictwa,
- 2) podstawowe pojęcia i wiadomości z teorii wychowania fizycznego,
- 3) organizację i metodykę zajęć,
- 4) bezpieczeństwo podczas zajęć z wychowania fizycznego,
- 5) urazowość i pierwszą pomoc,
- 6) higienę zajęć z wychowania fizycznego,
- 7) zmęczenie i procesy odnowy.

§ 9. 1. Podczas programowych zajęć z wychowania fizycznego należy:

- 1) stosować atrakcyjne formy i metody (gry i zabawy, elementy współzawodnictwa itp.),
- 2) dążyć do stałego zwiększenia intensywności zajęć.

2. Przygotowanie się instruktora do zajęć z wychowania fizycznego obejmuje następujące czynności:

- 1) zapoznanie się z tematem, treścią oraz miejscem zajęć,
- 2) przygotowanie miejsca do ćwiczeń oraz odpowiedniej ilości przyrządów i przyborów,
- 3) opracowanie planu zajęć według wzoru stanowiącego załącznik nr 11 do instrukcji.

3. Nauczanie ćwiczeń fizycznych oraz trening należy prowadzić w następującej kolejności:

- 1) zapoznanie z ćwiczeniem polegające na:
 - a) nazwaniu ćwiczenia (objaśnienie ćwiczenia bardziej złożonego),
 - b) pokazaniu wykonania ćwiczenia w całości lub elementów ćwiczenia trudniejszego oraz krótkim objaśnieniu techniki wykonania poszczególnych elementów,
- 2) nauczanie ćwiczenia według metod:
 - a) syntetycznej — nauka ćwiczenia w całości,
 - b) analitycznej — nauka ćwiczenia elementami,
 - c) kombinowanej — stosowanie metody syntetycznej i analitycznej oraz ćwiczeń przygotowawczych,
- 3) trening w wykonywaniu ćwiczeń w czasie zajęć programowych polegający na wielokrotnym powtarzaniu ćwiczenia w różnych warunkach. Zapewnia on doskonalenie ćwiczenia i wyrobienie odpowiednich nawyków oraz przygotowuje do sprawdzianów i zawodów.
4. Intensywność wysiłku fizycznego podczas na-

uczania i treningu jest uzależniona od stopnia przygotowania ćwiczących i reguluje się ją poprzez:

- liczbę powtórzeń,
- tempo (szybkość) ich wykonania,
- ciężar sprzętu lub oporządzenia,
- zmianę terenu, warunków atmosferycznych,
- zmianę odległości i czasu trwania ćwiczenia,
- czas wypoczynku między kolejnymi ćwiczeniami.

5. Odpowiednie natężenie zajęć z wychowania fizycznego zapewnia się poprzez:

- a) właściwe gospodarowanie czasem przeznaczonym na zajęcia,
- b) dokładne przygotowanie i maksymalne wykorzystanie obiektu,
- c) krótkie i przystępne objaśnienia,
- d) regulaminowe wydawanie komend i poleceń.

6. Podstawową jednostką szkoleniową jest godzina lekcyjna. Ogólnym schematem zajęć z wychowania fizycznego jest tok lekcyjny, który zawiera zestaw ćwiczeń wykonywanych w określonej kolejności, uwarunkowany potrzebami w zakresie sprawności i umiejętności, z przestrzeganiem podstawowych zasad dydaktyki i wiedzy o człowieku. Natężenie wysiłku w toku lekcyjnym powinno wzrastać tak, by największe natężenie wystąpiło w środkowej jego części.

7. Godzina lekcyjna z wychowania fizycznego składa się z trzech części: wstępnej, zasadniczej i końcowej. Czas trwania poszczególnych części oraz ich treść zależą od stopnia zaawansowania ćwiczących, poziomu ich wyszkolenia i zadań realizowanych w czasie zajęć.

W czasie zajęć należy:

- 1) przeciwyczyć wszystkie główne grupy mięśniowe,
- 2) dostosować treść ćwiczeń do zadań wykonywanych w części zasadniczej,
- 3) stosować ćwiczenia proste i zrozumiałe, nie wymagające dłuższych objaśnień,
- 4) zmieniać ćwiczenia po 3 — 4 zajęciach,
- 5) po ćwiczeniach siłowych stosować ćwiczenia rozluźniające,
- 6) nauczać nowych ćwiczeń,
- 7) doskonalić poznane ćwiczenia,
- 8) rozwijać cechy i doskonalić umiejętności fizyczne,
- 9) stosować formy współzawodnictwa,
- 10) stosować ćwiczenia rozluźniające, korektywne i uspokajające,
- 11) przestrzegać zasad bezpieczeństwa i higieny.

8. Zajęcia z wychowania fizycznego powinny być prowadzone sprawnie i w szybkim tempie. Po zajęciach należy ćwiczącym umożliwić kąpiel lub umycie się.

Rozdział 5

ZAKRES WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

§ 10. 1. Poranna zaprawa fizyczna prowadzona w jednostkach taktycznych zawodowych straży pożarnych, ośrodkach szkolenia pożarniczego oraz w szkołach pożarniczych ma na celu:

- 1) hartowanie organizmu,

- 2) usprawnianie czynności układu oddechowego i krążenia,
 - 3) kształtowanie i wyrabianie nawyków uprawiania ćwiczeń ruchowych,
 - 4) doskonalenie cech i umiejętności fizycznych.
2. W czasie porannej zaprawy fizycznej należy stosować następujące zasady organizacyjno-metodyczne:

- utrzymywać wzorową dyscyplinę,
- w początkowym okresie stosować ćwiczenia proste i łatwe,
- rozpoczynać ją i kończyć marszem,
- dobierać właściwe obciążenia w zależności od stopnia przygotowania ćwiczących,
- dozować prawidłowe obciążenia i stopniować intensywność ćwiczeń,
- dobierać takie ćwiczenia, w których biorą udział wszystkie grupy mięśniowe,
- uwzględniać współzawodnictwo, zabawy, gry i elementy ćwiczeń sportu pożarniczego.

3. W czasie porannej zaprawy fizycznej należy stosować następujące formy:

- 1) ćwiczenia kształtujące (w miejscu i w marszu),
- 2) gry i zabawy ruchowe,
- 3) ćwiczenia w pokonywaniu łatwych przeszkód.

4. Poranna zaprawa fizyczna odbywa się codziennie, niezależnie od warunków atmosferycznych, w następującym wymiarze czasu:

- 1) 15 minut — w okresie październik—marzec,
- 2) 30 minut — w okresie kwiecień—wrzesień.

5. Dla funkcjonariuszy pożarnictwa zdających służbę, poranną zaprawę fizyczną prowadzi się bezpośrednio po pobudce, natomiast dla przyjmujących służbę — bezpośrednio po zakończeniu czynności związanych z objęciem służby.

6. W porannej zaprawie fizycznej biorą udział wszyscy funkcjonariusze pożarnictwa z wyjątkiem pełniących służbę wewnętrzną.

7. Na poranną zaprawę fizyczną wychodzą na tzw. spacer również ci funkcjonariusze pożarnictwa, którzy chwilowo nie ćwiczą (kontuzje, otarcia stóp itp.).

8. Za przeprowadzenie porannej zaprawy fizycznej odpowiedzialny jest szef zmiany lub pełniący jego obowiązki dowódca sekcji. Nadzoruje on przebieg zaprawy, a o zauważonych brakach i niedociągnięciach melduje komendantowi jednostki ochrony przeciwpożarowej.

9. Ubiór funkcjonariuszy biorących udział w porannej zaprawie fizycznej ustala szef zmiany lub pełniący jego obowiązki dowódca sekcji w zależności od temperatury i aktualnych warunków atmosferycznych — zgodnie z załącznikiem nr 9

§ 11. 1. Zajęcia z pływania prowadzi się w celu przygotowania funkcjonariuszy pożarnictwa do pokonywania przeszkód wodnych wpływ.

2. Zadaniem zajęć z pływania jest:

- 1) nauczanie każdego funkcjonariusza pożarnictwa przepłynięcia co najmniej 50 m,
- 2) nauczanie pływania w ubiorze specjalnym,
- 3) nauczanie skoków do wody,
- 4) kształcenie odpowiednich cech motorycznych i psychicznych (wytrzymałość, koordynacja, odwaga i zdecydowanie),

5) wzmocnienie i zahartowanie organizmu.

3. Nauczanie pływania należy prowadzić podczas zajęć z wychowania fizycznego i sportu.

4. Podczas zajęć z pływania należy przestrzegać następujących zasad bezpieczeństwa:

- sprawdzać liczbę funkcjonariuszy pożarnictwa pływających przed wejściem do wody, w czasie pływania i po wyjściu z wody,
- dobierać parami pływających według umiejętności pływania (w celu wzajemnej asekuracji),
- pływanie w ubiorze specjalnym oraz nurkowanie w początkowym okresie przeprowadzać na głębokości do 1,5 m,
- skoki w ubiorze specjalnym wykonywać tylko nogami w dół,
- podczas nauczania nurkowania obserwować każdego nurkującego, a także przestrzegać zasady, aby każdy ćwiczący był ubezpieczony linką przytwierdzoną do pasa,
- nie prowadzić pływania przy temperaturze wody poniżej $+16^{\circ}\text{C}$, a przy temperaturze do $+18^{\circ}\text{C}$ skracać czas trwania ćwiczeń w wodzie,
- ustalić sygnał alarmowy, na który wszyscy ćwiczący wychodzą z wody, a ratownicy przystępują do akcji ratowniczej.

Na wodach otwartych należy dodatkowo:

- wytyczyć i oznakować strefę akwenu przeznaczoną do zajęć,
- przed rozpoczęciem zajęć sprawdzać głębokość wody (dla nieumiejących pływać głębokość określa się do wysokości piersi najniższego w grupie ćwiczących) oraz stan dna,
- zapewnić ratowników (1 ratownik na 15 ćwiczących) oraz zapewnić im sprzęt ratunkowy.

5. Zajęcia z pływania prowadzi się zgodnie z metodyką nauczania, stosując w okresie początkowym dużo ćwiczeń oswajających z wodą.

6. Zakres materiału szkoleniowego obejmuje:

- 1) ćwiczenia oswajające z wodą i zapoznające z wypornością wody,
- 2) ćwiczenia oddechowe,
- 3) zabawy i gry w wodzie,
- 4) ćwiczenia nurkowania i orientacji w wodzie,
- 5) skoki do wody nogami i głową w dół,
- 6) elementarne pływanie na piersiach i na plecach,
- 7) pływanie stylem klasycznym na piersiach,
- 8) pływanie na boku.

§ 12. 1. Zajęcia z gier sportowych przeprowadza się w celu wyrobienia cech motorycznych oraz umiejętności indywidualnego i zespołowego działania funkcjonariuszy pożarnictwa w szybko zmieniających się sytuacjach.

2. Zadaniem gier sportowych jest kształtowanie:

- 1) wytrzymałości, szybkości i zręczności,
- 2) odwagi, zdecydowania i walki sportowej,
- 3) umiejętności i skupienia uwagi i jej podzielności oraz szybkiej orientacji w różnych sytuacjach,
- 4) umiejętności zespołowego działania.

3. Zajęcia z gier sportowych należy prowadzić w salach sportowych, na boiskach otwartych lub na placach gier.

Gry sportowe mogą być prowadzone jako:

- 1) zajęcia programowe,
- 2) zajęcia sportowe,
- 3) zawody sportowe.

4. Na zajęciach programowych należy:

- 1) nauczyć funkcjonariuszy pożarnictwa podstawowej techniki i taktyki gry,
- 2) zapoznać funkcjonariuszy pożarnictwa z przepisami gier sportowych.

5. Na zajęciach sportowych należy:

- 1) doskonalić umiejętność gry,
- 2) przeprowadzać treningi i przygotowywać funkcjonariuszy pożarnictwa do zawodów.

6. Zajęcia z gier sportowych prowadzi się na podstawie ogólnych zasad metodycznych oraz obowiązujących w poszczególnych grach przepisów, zachowując podstawowe warunki bezpieczeństwa.

7. Zawody prowadzi się w celu porównania sił zespołów i zapewnienia rozrywki.

§ 13.1. Zajęcia z gimnastyki organizowane są jako fakultatywne i prowadzone w celu zapewnienia wszechstronnego rozwoju fizycznego funkcjonariuszy pożarnictwa, kształtowania i doskonalenia podstawowych nawyków ruchowych oraz cech psychofizycznych, a zwłaszcza:

- 1) rozwijania siły, szybkości, zwinności, gibkości i wytrzymałości,
- 2) wyrabiania koordynacji ruchowej,
- 3) kształtowania prawidłowej postawy.

2. Celem wykonania zadań określonych w ust. 1 należy stosować następujące ćwiczenia:

- 1) kształtujące we wszystkich formach (ćwiczenia wolne, z użyciem przyboru, przyrządu, przy pomocy współćwiczącego),
- 2) w zwisach i w podporach (na drążku, poręczach, linie, drabinie itp.),
- 3) równoważne,
- 4) akrobatyczne (przetoczenia, przewroty, przetrzuty itp.),
- 5) różne formy marszu i biegu,
- 6) skoki wolne i mieszane,
- 7) zabawy i gry ruchowe.

3. Zajęcia z gimnastyki należy prowadzić w salach gimnastycznych, w terenie, w przygotowanych ogródkach (kącikach) gimnastycznych.

4. Przed przystąpieniem do zajęć z gimnastyki należy:

- 1) sprawdzić przydatność do ćwiczeń przyrządów gimnastycznych i miejsc ćwiczeń,
- 2) stosować wszystkie formy pomocy i ochrony podczas wykonywania ćwiczeń, a w szczególności:
 - a) udzielać pomocy w wykonywaniu ćwiczenia, w początkowej fazie nauczania, nie przeszkadzając przy tym ćwiczącemu,
 - b) znać technikę wykonywanego ćwiczenia, stać w miejscu ewentualnego wypadku, przez cały czas uważnie obserwować ćwiczącego i być w każdej chwili gotowym do podtrzymania.

5. Zakres ćwiczeń gimnastycznych obejmuje:

- 1) ćwiczenia na drążku niskim:
 - a) przemachy okroczone lewą i prawą nogą,

- b) odmyk do przysiadu zwieszonoego,
 - c) przewlek kuczny do zwisu przewrotnego,
 - d) zwis przerzutny,
 - e) wspieranie do podporu okroczonego,
 - f) zeskok z ćwierćobrotem,
- 2) ćwiczenia na drążku wysokim:
 - a) przewlek kuczny nóg do zwisu tyłem,
 - b) zamach podmykiem,
 - c) wymyk do podporu przodem,
 - d) ze zwisu wspieranie siłą naprzemianną do podporu przodem,
 - 3) ćwiczenia wolne:
 - a) przewroty w przód i przewroty w tył,
 - b) siłą stanie na głowie,
 - 4) skoki:
 - a) skok rozkroczny przez kozła wzdłuż (wys. 120 cm),
 - b) skok kuczny przez skrzynię (konia) wszerz (wys. 110 cm),
 - c) skok rozkroczny przez pięć części skrzyni ustawionej wzdłuż.

Rozdział 6

DZIAŁALNOŚĆ SPORTOWA I REKREACJA

§ 14. 1. Działalność sportowa ma na celu:

- 1) doskonalenie cech motorycznych, psychicznych oraz rozwijanie umiejętności fizycznych,
- 2) kształtowanie koleżeństwa i współdziałania w zespole,
- 3) wyłonienie najsprawniejszych funkcjonariuszy pożarnictwa i przygotowanie ich do udziału w zawodach poszczególnych szczebli,
- 4) zapewnienie właściwej rozrywki i wypoczynku.

2. Działalność, o której mowa w ust. 1 obejmuje:

- 1) zajęcia sportowe i treningi zmiany służbowej. Należy je organizować w ramach zajęć z wychowania fizycznego i sportu oraz w innym czasie wolnym podczas służby ze szczególnym uwzględnieniem niedziel i świąt,
- 2) zawody sportowe między zmianami służbowymi oraz jednostkami ochrony przeciwpożarowej. Należy je przeprowadzać na podstawie kalendarza imprez sportowych oraz rozkazu, regulującego sprawy organizacyjne, techniczne, gospodarcze i propagandowe.

3. Dokumentację działalności sportowej stanowią:

- 1) kalendarz imprez sportowych,
- 2) regulaminy zawodów,
- 3) rozkazy,
- 4) tabele wyników,
- 5) protokoły z zawodów — komunikaty końcowe.

§ 15. 1. Rekreacją są czynności dowolne, wykonywane z własnego wyboru, dostosowane do możliwości fizycznych i sprawności, a także do wieku i uzdolnień ruchowych funkcjonariuszy pożarnictwa.

2. Celem rekreacji ruchowej jest zapewnienie funkcjonariuszom pożarnictwa możliwości podejmowania różnych form aktywności ruchowej, dla

wypoczynku, rozrywki, odprężenia psychicznego i doskonalenia sprawności.

3. Formy rekreacji obejmują różne dyscypliny sportowe i turystykę.

4. Rekreację organizuje się w czasie wolnym od służby, a przede wszystkim w dni świąteczne, w miejscu służby, w osiedlach i ośrodkach wypoczynku.

5. Przy opracowywaniu programu rekreacji należy uwzględniać obiekty i sprzęt, warunki terenowe, wiek funkcjonariuszy pożarnictwa, ich zainteresowania oraz porę roku.

6. W realizacji zadań w zakresie rekreacji ruchowej instruktorzy ściśle współpracują z pracownicą służbą socjalną.

Rozdział 7

POŻARNICZA ODZNAKA
SPRAWNOŚCI FIZYCZNEJ

§ 16. 1. Pożarnicza Odznaka Sprawności Fizycznej, zwana dalej „odznaką”, jest wykładnikiem poziomu sprawności fizycznej funkcjonariuszy pożarnictwa, wyróżnieniem i uhonorowaniem wysiłku i wkładu pracy w stałe podnoszenie i utrzymywanie na wysokim poziomie sprawności fizycznej.

2. Zasady zdobywania odznaki, wymagania, jakie należy spełnić w celu jej uzyskania oraz zasady nadawania i noszenia tej odznaki określają: — Regulamin Pożarniczej Odznaki Sprawności Fizycznej z dnia 9 grudnia 1983 r., — postanowienia niniejszej instrukcji.

3. Na podstawie wyników ćwiczeń zawartych w niniejszej instrukcji funkcjonariuszom pożarnictwa spełniającym ustalone warunki nadaje się poszczególne stopnie odznaki:

- 1) odznaka złota — jeżeli w wyniku sprawdzianu uzyskali łączną ocenę bardzo dobrą, przy czym za poszczególne ćwiczenia ocena nie jest niższa niż dobra,
- 2) odznaka srebrna — jeżeli w wyniku sprawdzianu uzyskali łączną ocenę dobrą, a za poszczególne ćwiczenia ocena nie jest niższa niż dostateczna,
- 3) odznaka brązowa — jeżeli w wyniku sprawdzianu uzyskali łączną ocenę dobrą.

Rozdział 8

ZASADY KONTROLI I OCENY
SPRAWNOŚCI FIZYCZNEJ

§ 17. 1. Funkcjonariusze pożarnictwa podlegają kontroli w zakresie sprawności fizycznej na podstawie testów określonych w załączniku nr 3 do instrukcji.

2. Wyniki testów i oceny wpisuje się do „Indywidualnej Karty Sprawności Fizycznej”, której wzór określa załącznik nr 4 do instrukcji.

3. Po raz pierwszy testom sprawności fizycznej według niniejszych ustaleń poddaje się funkcjonariusza pożarnictwa po upływie sześciu miesięcy od daty podjęcia służby. Wprowadza się następujące rodzaje sprawdzianów:

- 1) sprawdziany w okresie szkoleniowym przeprowadzane przez instruktora, który określa ilość i rodzaj testów. Wyniki i oceny wpisuje przeprowadzający sprawdzian do dziennika zajęć, którego wzór określa załącznik nr 11 do instrukcji,
- 2) sprawdziany okresowe przeprowadzane dla:
 - a) funkcjonariuszy pożarnictwa w wieku do lat 40 — dwa razy w roku. W skład sprawdzianu okresowego w kwietniu wchodzi sześć ćwiczeń z testu nr 1 (zimowego), a w październiku sześć ćwiczeń z testu nr 1 (letniego),
 - b) funkcjonariuszy pożarnictwa w wieku powyżej lat 40 — co najmniej jeden raz w roku (kwiecień lub październik) i obejmuje sześć ćwiczeń z testu nr 2.

4. Sprawdziany kontrolne przeprowadza organ kontrolny danej jednostki ochrony przeciwpożarowej lub jednostki nadrzędnej. Sprawdzian kontrolny obejmuje trzy ćwiczenia z testu nr 1 lub nr 2, w zależności od wieku funkcjonariuszy pożarnictwa i pory roku (test letni lub zimowy).

5. W jednostkach, które nie posiadają możliwości korzystania z akwenów wodnych, w skład sprawdzianu okresowego wchodzi bieg na dystansie 1000 m w stroju sportowym. Wyniki i oceny sprawdzianów okresowych wpisuje się w dziale I „Indywidualnej Karty Sprawności Fizycznej”. Ponadto organ kontrolny wyznacza funkcjonariuszy pożarnictwa, którzy zostaną poddani sprawdzianowi, ustalając kto i jakie ćwiczenia będzie wykonywał oraz kolejność wykonywanych ćwiczeń. Wyniki i oceny sprawdzianu wpisuje się w dziale II „Indywidualnej Karty Sprawności Fizycznej”.

6. Nieusprawiedliwiona nieobecność funkcjonariusza pożarnictwa na sprawdzianie stanowi podstawę do wystawienia oceny niedostatecznej.

§ 18. 1. Ocenę indywidualną z wychowania fizycznego wystawia się funkcjonariuszowi pożarnictwa na podstawie jego sprawności fizycznej i wyników ćwiczeń testowych.

2. Funkcjonariuszy pożarnictwa w wieku powyżej 40 lat ocenia się co najmniej raz w roku, po zakończeniu zimowego lub letniego okresu szkolenia.

3. Wykonanie poszczególnych ćwiczeń (testów) ocenia się czterostopniową skalą ocen:

- 1) bardzo dobry (5),
- 2) dobry (4),
- 3) dostateczny (3),
- 4) niedostateczny (2).

4. Oceny indywidualne wystawiane są na podstawie średniej arytmetycznej ocen, za poszczególne ćwiczenia. zgodnie z poniższą tabelą:

Średnia arytmetyczna ocen	Ocena słownie	Ocena cyfrowa
2,50— i niżej	niedostateczny (ndst)	2
2,51—3,50	dostateczny (dst)	3
3,51—4,50	dobry (db)	4
4,51—5,00	bardzo dobry (bdb)	5

5. Indywidualną ocenę niedostateczną (2) wystawia się funkcjonariuszowi pożarnictwa niezależnie od średniej arytmetycznej ocen za:

- 1) więcej niż dwie oceny niedostateczne na sprawdzianie okresowym,
- 2) więcej niż jedną ocenę niedostateczną na sprawdzianie kontrolnym.

§ 19. 1. Ocenę jednostki ochrony przeciwpożarowej uzyskuje się na podstawie indywidualnych ocen funkcjonariuszy pożarnictwa tej jednostki.

2. Rodzaje przeprowadzanych ocen:

- 1) okresowa,
- 2) kontrolna,
- 3) roczna.

3. Ocenę okresową jednostki ochrony przeciwpożarowej stanowi średnia arytmetyczna ocen poszczególnych zmian służbowych i oceny funkcjonariuszy pożarnictwa zatrudnionych w systemie codziennym.

4. Ocenę kontrolną jednostki ochrony przeciwpożarowej stanowi średnia arytmetyczna: oceny zmiany i oceny uzyskanej przez funkcjonariuszy pożarnictwa systemu codziennego.

5. Ocenę roczną jednostki ochrony przeciwpożarowej stanowi średnia arytmetyczna ocen okresowych jednostki (kwiecień i październik) wystawiana w październiku.

6. Oceny zmian służbowych lub oceny funkcjonariuszy pożarnictwa systemu codziennego dokonuje się na podstawie średniej arytmetycznej ocen indywidualnych oraz procentu ocen pozytywnych w następującej skali:

- 1) bardzo dobra — jeżeli 80% lub więcej funkcjonariuszy pożarnictwa podlegających sprawdzianowi otrzymało oceny pozytywne, a średnia arytmetyczna tych ocen wynosi 4,51 lub więcej,
- 2) dobra — jeżeli 80% lub więcej funkcjonariuszy pożarnictwa podlegających sprawdzianowi otrzymało oceny pozytywne, a średnia arytmetyczna tych ocen wynosi 3,51 — 4,00,
- 3) dostateczna — jeżeli co najmniej 75% funkcjonariuszy pożarnictwa podlegających sprawdzianowi otrzymało oceny pozytywne,
- 4) niedostateczna — jeżeli mniej niż 75% funkcjonariuszy pożarnictwa podlegających sprawdzianowi otrzymało oceny pozytywne.

7. W przypadku stwierdzenia rażących niedociągnięć w zakresie planowania, organizacji i realizacji programu wychowania fizycznego oraz braku dbałości o bazę i sprzęt obniża się ogólną ocenę jednostki o 0,5 oceny.

8. Wyniki i oceny sprawdzianów okresowych i kontrolnych wpisuje się do „Karty oceny sprawności fizycznej jednostki ochrony przeciwpożarowej”, której wzór określa załącznik nr 6 do instrukcji.

Rozdział 9

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 20. 1. Komendy rejonowe straży pożarnych obowiązane są do dnia 10 stycznia każdego roku przesłać do komendy wojewódzkiej straży pożarnych wypełnioną „Kartę oceny sprawności fizycznej jednostki ochrony przeciwpożarowej” według wzoru określonego w załączniku nr 6 do instrukcji.

2. Komendy wojewódzkie straży pożarnych obowiązane są do dnia 31 stycznia każdego roku przesłać do Komendy Głównej Straży Pożarnych wypełnioną „Roczną kartę oceny sprawności fizycznej funkcjonariuszy pożarnictwa z terenu województwa” według wzoru określonego w załączniku nr 7 do instrukcji.

3. Szkoły pożarnicze obowiązane są do dnia 31 stycznia każdego roku przesłać do Komendy Głównej Straży Pożarnych wypełnioną „Roczną kartę oceny sprawności fizycznej funkcjonariuszy pożarnictwa szkoły” według wzoru określonego w załączniku nr 8 do instrukcji.

4. Pomocnicze karty oceny sprawności fizycznej szkoły pożarnicze opracowują we własnym zakresie w zależności od potrzeb danego typu szkoły, np.:

- 1) karty oceny sprawności fizycznej kadry dydaktycznej,
- 2) karty oceny sprawności fizycznej plutonu,
- 3) karty oceny sprawności fizycznej kompanii.

§ 21. Instrukcja wchodzi w życie z dniem podpisania.

Komendant Główny
Straży Pożarnych:
A. Stefanowski

Załączniki opublikowano w oddzielnym wydawnictwie KGSP.

11

WYTYCZNE NR 1/87 KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 1 lipca 1987 r.

w sprawie zasad wydawania zaświadczeń o umiejętności prowadzenia i obsługi pojazdu pożarniczego uprzywilejowanego w ruchu

Na podstawie § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dnia 13 października 1983 r. w sprawie kierowców pojazdów silnikowych (Dz. U. Nr 59, poz. 269 i z 1987 r. Nr 2, poz. 14) — ustala się, co następuje:

§ 1. Ilekroć w wytycznych jest mowa o:

- 1) jednostce ochrony przeciwpożarowej — rozumie się przez to Komendę Główną Straży Pożarnych, Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej, szkołę pożarniczą, komendę wojewódzką i rejonową straży pożarnych oraz terenową i zakładową zawodową straż pożarną,

- 2) ochotniczej straży pożarnej — rozumie się przez to terenową i zakładową ochotniczą (obowiązkową) straż pożarną,
- 3) pojazdach pożarniczych — rozumie się przez to pojazdy samochodowe jednostek ochrony przeciwpożarowej i ochotniczych straży pożarnych wyposażone w urządzenia ostrzegawcze określone odrębnymi przepisami,
- 4) pojeździe pożarniczym uprzywilejowanym w ruchu — rozumie się przez to pojazd pożarniczy wysyłający sygnały świetlne w postaci niebieskich świateł błyskowych i jednocześnie sygnały dźwiękowe o zmiennym tonie.

§ 2. Zaświadczenie o umiejętności prowadzenia i obsługi pojazdu pożarniczego uprzywilejowanego w ruchu zwane dalej „zaświadczeniem” z uwzględnieniem kategorii pojazdów, na które posiadane prawo jazdy jest ważne, może być wydane:

- 1) osobie zatrudnionej na stanowisku kierowcy w jednostce ochrony przeciwpożarowej lub pełniącej funkcję kierowcy ochotniczej straży pożarnej — po uzyskaniu pozytywnej oceny umiejętności w zakresie techniki i taktyki jazdy,
- 2) osobie zatrudnionej w jednostce ochrony przeciwpożarowej na stanowisku innym niż wymienione w pkt 1:
 - a) na prowadzenie i obsługę samochodu operacyjnego (osobowo-operacyjnego) — o ile uzyska pozytywną ocenę, o której mowa w pkt 1, oraz posiada co najmniej 3 lata praktyki w kierowaniu pojazdami samochodowymi, w tym nie mniej niż jeden rok jazdem należącym do jednostki ochrony przeciwpożarowej,
 - b) na prowadzenie i obsługę innego pojazdu pożarniczego — o ile uzyska pozytywną ocenę, o której mowa w pkt 1, oraz posiada co najmniej 3 lata praktyki w kierowaniu pojazdami samochodowymi, w tym nie mniej niż 2 lata w kierowaniu pojazdami należącymi do jednostki ochrony przeciwpożarowej.

§ 3. 1. Ocena umiejętności w zakresie techniki i taktyki jazdy dokonywana jest na podstawie obserwacji techniki i taktyki jazdy w czasie:

- 1) wykonywania obowiązków służbowych — w odniesieniu do osoby zatrudnionej w jednostce ochrony przeciwpożarowej,
 - 2) praktycznego sprawdzianu kontrolnego — w odniesieniu do osoby pełniącej funkcję kierowcy ochotniczej straży pożarnej,
- po wstępnym przeszkoleniu teoretycznym i praktycznym w zakresie prowadzenia i obsługi pojazdu pożarniczego.

2. Oceny umiejętności w zakresie techniki i taktyki jazdy dla osób zatrudnionych w jednostkach ochrony przeciwpożarowej dokonują zespoły powołane przez komendantów tych jednostek, a dla osób pełniących funkcję kierowców ochotniczych straży pożarnych — przez właściwego komendanta rejonowego straży pożarnych.

3. Osoby, które do dnia 30 stycznia 1987 r. spełniały wymogi określone w § 6 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dnia 13 października 1983 r. w sprawie kierowców pojazdów silnikowych w brzmieniu ustalonym w Dzienniku Ustaw Nr 59, poz. 269 — mogą być nie poddawane ocenie umiejętności w zakresie techniki i taktyki jazdy.

§ 4. Zaświadczenia wydaje:

- 1) właściwy komendant rejonowy straży pożarnych — osobom zatrudnionym w komendzie rejonowej straży pożarnych, zawodowej straży pożarnej lub jej oddziale oraz pełniącym funkcję kierowcy ochotniczej straży pożarnej,
- 2) komendant wojewódzki straży pożarnych — komendantom rejonowym straży pożarnych oraz osobom zatrudnionym w komendzie wojewódzkiej straży pożarnych,
- 3) Komendant Główny Straży Pożarnych — komendantom wojewódzkim straży pożarnych,
- 4) przełożony uprawniony na podstawie przepisów obowiązujących w resorcie spraw wewnętrznych do wydawania zezwoleń na prowadzenie pojazdów służbowych — osobom zatrudnionym w Komendzie Głównej Straży Pożarnych, Centrum Naukowo-Badawczym Ochrony Przeciwpożarowej oraz szkołach pożarniczych.

§ 5. Wzór karty informacyjnej z oceny umiejętności w zakresie techniki i taktyki jazdy oraz obsługi pojazdu pożarniczego, oraz wzór zaświadczenia o umiejętności prowadzenia i obsługi pojazdu pożarniczego uprzywilejowanego w ruchu — stanowią załączniki nr 1 i 2 do wytycznych.

§ 6. Jeżeli wydanie zaświadczenia o umiejętności prowadzenia i obsługi pojazdu pożarniczego uprzywilejowanego w ruchu zbiega się z potrzebą wydania, na podstawie odrębnych przepisów, upoważnienia do kierowania samochodem służbowym, w zaświadczeniu umieszcza się odpowiednią adnotację.

§ 7. 1. Umiejętności w zakresie techniki i taktyki jazdy osób upoważnionych do prowadzenia pojazdów pożarniczych, uprzywilejowanych w ruchu powinny być doskonalone poprzez ćwiczenia i szkolenie teoretyczne w zakresie wszystkich uwarunkowań mających wpływ na bezpieczeństwo ruchu oraz sprawne pokonywanie trudnych terenów w różnych warunkach drogowych i atmosferycznych.

2. Szkolenie organizują właściwe jednostki ochrony przeciwpożarowej. Program szkolenia powinien uwzględniać szczególne właściwości trakcyjne pojazdów pożarniczych oraz warunki drogowe, terenowe i sytuacyjne, właściwe dla przewidywanych terenów działania jednostki.

§ 8. Wytyczne wchodzi w życie z dniem podpisania.

Komendant Główny
Straży Pożarnych:

A. Stefanowski

Załączniki do wytycznych nr 1/87 Komendanta Głównego Straży Pożarnych z dnia 1 lipca 1987 r. (poz. 11)

Załącznik nr 1

Nr:

KARTA INFORMACYJNA

I. Ocena umiejętności w zakresie techniki i taktyki jazdy oraz obsługi pojazdu pożarniczego przez:
Ob:
posiadającego prawo jazdy na prowadzenie pojazdów silnikowych kategorii
. , nr: , wydane przez:
. , w wyniku obserwacji
w okresie przygotowawczym wynoszącym: . . miesięcy * — sprawdzianu kontrolnego przeprowadzonego w dniu: * ocenia się:

Oceny dokonali (stopień, imię, nazwisko i stanowisko)	OCENA (pozytywna—negatywna)	Podpisy członków zespołu
1)	dn:
2)	dn:
3)	dn:

(uwagi-wnioski dodatkowe zespołu oceniającego, dowódcy oddziału, komendanta ZSP itp.)

.
.
.
dnia:
(podpis przew. zespołu)

II. Uwzględniając powyższą ocenę * — w związku z osiągnięciem wymaganego okresu praktyki w kierowaniu pojazdami * — postanawiam:
1) wydać zaświadczenie o umiejętności prowadzenia i obsługi pojazdu pożarniczego uprzywilejowanego w ruchu *,
2) dokonać ponownej oceny w terminie do dnia: *
3) odmówić wydania zaświadczenia o umiejętności prowadzenia i obsługi pojazdu pożarniczego uprzywilejowanego w ruchu *
. dnia:
(podpis uprawnionego k-ta)

Wydano zaświadczenie nr:
(dla ZZSP cz. I wypełnia zespół powołany przez k-ta ZZSP, a cz. II właściwy komendant rejonowy)

* — niepotrzebne skreślić

AWIZA

Ogłoszone zostały:
USTAWY:
z dnia 6 maja 1987 r. o zmianie Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej (Dz. U. Nr 14, poz. 82),
z dnia 6 maja 1987 r. o konsultacjach społecznych i referendum (Dz. U. Nr 14, poz. 83),
ROZPORZĄDZENIA RADY MINISTRÓW:
z dnia 20 kwietnia 1987 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia liczby wicewojewodów, wiceprezydentów miast oraz zastępców naczelników (Dz. U. Nr 14, poz. 85),
z dnia 30 kwietnia 1987 r. w sprawie szczegółowego trybu zawierania, rozwiązywania i rejestrowania układów zbiorowych pracy oraz zawierania i rejestracji zakładowych umów zbiorowych (Dz. U. Nr 15, poz. 90),
z dnia 30 kwietnia 1987 r. w sprawie ustalenia zawodów, dla których mogą być zawierane układy zbiorowe pracy (Dz. U. Nr 15, poz. 91),
ROZPORZĄDZENIA:
Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 17 kwietnia 1987 r. w sprawie do-

puszczalnych do wprowadzania do powietrza atmosferycznego rodzajów i ilości substancji zanieczyszczających wytwarzanych przez silniki spalinowe (Dz. U. Nr 14, poz. 87),

Ministra Łączności z dnia 14 maja 1987 r. w sprawie opłat za używanie radiowych urządzeń nadawczych, nadawczo-odbiorczych i odbiorczych oraz wysokości kar za zwłokę w uiszczaniu opłat (Dz. U. Nr 16, poz. 99),

Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dnia 25 maja 1987 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zezwoleń na korzystanie z dróg w sposób szczególny (Dz. U. Nr 17, poz. 104),

Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 maja 1987 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie utworzenia sądów wojewódzkich i sądów rejonowych oraz ustalenia ich siedzib i obszarów właściwości (Dz. U. Nr 17, poz. 105),

Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 czerwca 1987 r. w sprawie biegłych sądowych i tłumaczy przysięgłych (Dz. U. Nr 18, poz. 112),

Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 3 czerwca 1987 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia terytorialnego zakresu działania oraz siedzib państwowych terenowych i portowych inspektoratów sanitarnych (Dz. U. Nr 18, poz. 113),

OBWIESZCZENIA:

Ministra Finansów z dnia 23 marca 1987 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 28 lutego 1982 r. o opodatkowaniu jednostek gospodarki społecznej (Dz. U. Nr 12, poz. 77),

Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 8 maja 1987 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o Ochotniczej Rezerwie Milicji Obywatelskiej (Dz. U. Nr 15, poz. 94),

UCHWAŁY:

Rady Państwa z dnia 11 czerwca 1987 r. zmieniająca uchwałę w sprawie nadania statutu Głównemu Urzędowi Kontroli Publikacji i Widowisk oraz okręgowym urzędów kontroli publikacji i widowisk (Mon. Pol. Nr 18, poz. 151),

nr 53 Rady Ministrów z dnia 6 kwietnia 1987 r. zmieniająca uchwałę w sprawie specjalizacji zawodowej inżynierów (Mon. Pol. Nr 12, poz. 100),
nr 54 Rady Ministrów z dnia 6 kwietnia 1987 r. w sprawie specjalizacji zawodowej techników (Mon. Pol. Nr 12, poz. 101),

ZARZĄDZENIA:

Ministra Gospodarki Materiałowej i Paliwowej z dnia 28 lutego 1987 r. w sprawie szczegółowych zasad eksploatacji stacji uzdatniania wody (Mon. Pol. Nr 10, poz. 91),

Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 28 marca 1987 r. w sprawie zasad ustalania liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisów na zakładowe fundusze socjalny i mieszkaniowy w uposażonych zakładach pracy (Mon. Pol. Nr 10, poz. 93),

Ministra Gospodarki Materiałowej i Paliwowej z dnia 28 lutego 1987 r. w sprawie szczegółowych zasad eksploatacji rozprężalni gazów węglowodorowych i mieszalni gazów węglowodorowych z powietrzem (Mon. Pol. Nr 11, poz. 97),

Ministra Gospodarki Materiałowej i Paliwowej z dnia 28 lutego 1987 r. w sprawie szczegółowych zasad eksploatacji rozkładni gazu ziemnego (Mon. Pol. Nr 11, poz. 98),

Ministra Finansów z dnia 31 marca 1987 r. zmieniające zarządzenie w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji przedmiotowych (Mon. Pol. Nr 12, poz. 102),

Ministra Gospodarki Materiałowej i Paliwowej z dnia 13 marca 1987 r. w sprawie okresów i szczegółowych zasad ustalania limitów zużycia węgla kamiennego (Mon. Pol. Nr 13, poz. 115),

Ministra Gospodarki Materiałowej i Paliwowej z dnia 13 marca 1987 r. w sprawie okresów i szczegółowych zasad ustalania limitów zużycia (poborów) energii i mocy elektrycznej oraz paliw gazowych (Mon. Pol. Nr 13, poz. 116),

Ministra Gospodarki Materiałowej i Paliwowej z dnia 13 marca 1987 r. w sprawie uprawnień okręgowych inspektoratów gospodarki energetycznej do dokonywania zmian ustalonych limitów zużycia węgla kamiennego, oleju opałowego, energii i mocy elektrycznej oraz paliw gazowych (Mon. Pol. Nr 13, poz. 118),

Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 30 kwietnia 1987 r. w sprawie szczegółowych zasad eksploatacji prądnic synchronicznych (Mon. Pol. Nr 15, poz. 134),

Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 5 maja 1987 r. zmieniające zarządzenie w sprawie zasad i trybu prowadzenia badań lekarskich oraz zasad opieki medycznej nad osobami uprawiającymi sport i rekreację ruchową w ramach stowarzyszeń kultury fizycznej (Mon. Pol. Nr 15, poz. 136),

Ministra Budownictwa, Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej z dnia 4 maja 1987 r. w sprawie szczegółowych zasad działania inspektora nadzoru inwestorskiego (Mon. Pol. Nr 16, poz. 140),
Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 12 maja 1987 r. zmieniające zarządzenie w sprawie szczegółowych zasad rozliczeń pieniężnych jednostek gospodarki społecznej (Mon. Pol. Nr 17, poz. 146),

Ministra Gospodarki Materiałowej i Paliwowej z dnia 6 czerwca 1987 r. w sprawie zakazu stosowania niektórych materiałów i paliw do produkcji określonych wyrobów i świadczenia usług oraz zakazu produkcji wyrobów i stosowania technologii nadmiernie materiałochłonnych i energochłonnych (Mon. Pol. Nr 18, poz. 152).

